

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 119/2022
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ ΣΤ΄

Συνεδρίαση της 23^{ης} Νοεμβρίου 2022

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Μέλη: Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ, Πέτρος Κωνσταντινόπουλος, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νικόλαος Καραγιώργης, Αικατερίνη Γαλάνη, Κωνσταντίνος Ζαμπάρας, Αντώνιος Παπαγεωργίου και Μαρία Μπασδέκη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Δέσποινα Γάκη, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο)

Αρ. Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. Α3β/Γ.Π. οικ. 57483/20-09-2021 του Υπουργείου Υγείας, Γενική Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών & Τεχνικής Υποστήριξης, Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, Τμήμα Β΄ Μελετών και Προδιαγραφών, Γενική Διεύθυνση Υπηρεσιών Υγείας, Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Νοσηλευτικών Μονάδων & Εποπτευομένων Φορέων, Τμήμα Β΄ Ιδιωτικών Κλινικών, όπως συμπληρώθηκε με τις διευκρινίσεις και τα στοιχεία που απεστάλησαν με το έγγραφο με αριθμό πρωτ. Α3β/Γ.Π. οικ. 42723/20-07-2022 των ιδίων Υπηρεσιών.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται ποιες διατάξεις εφαρμόζονται για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης ιδιωτικών κλινικών ως προς τη γειτνίασή τους με

κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, οι διατάξεις του ν.4600/2019 ή οι διατάξεις του ν. 4056/2012.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΣΤ΄ Τμήμα) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. – Με τη με αριθμό 91946/11-03-2021 απόφαση του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας (Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας Π. Ε. Καρδίτσας), με θέμα «*Προέγκριση καταλληλότητας οικοπέδου*» δεν χορηγήθηκε προέγκριση καταλληλότητας οικοπέδου στην εταιρεία με την επωνυμία «*ΟΛΥΜΠΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ & ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ*» και το διακριτικό τίτλο «*ΟΛΥΜΠΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε.*» για το με αριθμό 939 αγροτεμάχιο, αγροκτήματος Αγναντερού Νομού Καρδίτσας, Αναδασμού έτους 1972.

2. - Σύμφωνα με την προαναφερθείσα απόφαση του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας, η μη προέγκριση καταλληλότητας οικοπέδου για το συγκεκριμένο αγροτεμάχιο αποφασίστηκε διότι δεν πληρούνται όλες οι απαιτούμενες προϋποθέσεις του Παραρτήματος Α του ν.4600/2019 (Α΄ 43) και, ειδικότερα, διότι :

«1. Ως προς τις προϋποθέσεις του Παραρτήματος Α του ν.4600/2019 – Γενικές Προδιαγραφές - Α1 Προδιαγραφές Καταλληλότητας Οικοπέδου και Οικοπέδου με Υπάρχον Κτίσμα – 1.1. Χρήσεις :

Σε απόσταση μικρότερη των 3.000 μ. λειτουργούν, σύμφωνα με το ανωτέρω (8) σχετικό [το με αριθμ.362159/16-12-2020 έγγραφο της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας της Π. Ε. Καρδίτσας], αδειοδοτημένες κτηνοτροφικές μονάδες και, ως εκ τούτου, δεν καλύπτονται οι προβλεπόμενες αποστάσεις του πίνακα 2 του Παραρτήματος Α, ως προς τις χρήσεις του άμεσου και ευρύτερου περιβάλλοντος για τη χορήγηση της ζητηθείσας προέγκρισης.

2. Ως προς τις προϋποθέσεις του Παραρτήματος Α του ν.4600/2019 – Γενικές Προδιαγραφές - Α1 Προδιαγραφές Καταλληλότητας Οικοπέδου και Οικοπέδου με Υπάρχον Κτίσμα – 1.2 Λοιπά στοιχεία οικοπέδου :

Η προσπέλαση του οικοπέδου γίνεται από αγροτικό δρόμο πλάτους 5,70 μ. και, όχι, από τον προβλεπόμενο επαρχιακό – κοινοτικό πλάτους, τουλάχιστον, 8,00 μ.. Η παρούσα προϋπόθεση δύναται να καλυφθεί μετά την ολοκλήρωση της εγκεκριμένης διαπλάτυνσης του δρόμου προσπέλασης, σύμφωνα με το με αριθμ. 16/25-02-2021 έγγραφο του ΤΟΕΒ Αγναντερού Καρδίτσας (σχετικό 11).».

3. - Στις 09-04-2021, η ανωτέρω εταιρεία κατέθεσε ενώπιον του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας ειδική διοικητική προσφυγή του άρθρου 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87), με αίτημα την ακύρωση της εν λόγω απόφασης του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας.

Στη συνέχεια, δε, η εταιρεία στράφηκε κατά της τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης της εν λόγω ειδικής διοικητικής προσφυγής από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας και κατέθεσε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας, η οποία συζητήθηκε κατά την μετ' αναβολή δικάσιμο της 05^{ης}–10–2022.

Η εταιρεία «ΟΛΥΜΠΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε.» επικαλέστηκε την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 παρ. 3 του ν.4056/2012 (Α' 52), σύμφωνα με τις οποίες : *«Οι ελάχιστες αποστάσεις, μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας, αναφέρονται στους πίνακες 1 και 2 του Παραρτήματος του άρθρου 20 και έχουν αμφίδρομη ισχύ, με την έννοια ότι εφαρμόζονται κατά τον ίδιο τρόπο στις περιπτώσεις που στην περιοχή, όπου ήδη λειτουργεί νόμιμα κτηνοτροφική εγκατάσταση, πρόκειται να γίνει ανάληψη νέου έργου ή δραστηριότητας.»*. Σύμφωνα, δε, με τον Πίνακα 2 του Παραρτήματος του άρθρου 20 του ν.4056/2012, η ελάχιστη επιτρεπόμενη απόσταση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων από νοσοκομεία κ.λπ., κυμαίνεται ανάλογα με τον αριθμό ισοδύναμων ζώων από 300 έως 1000 μέτρα.

4. – Ενόψει των προεκτεθέντων, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, κατά την εξέταση της ειδικής διοικητικής προσφυγής της εταιρείας «ΟΛΥΜΠΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε.», θεώρησε ότι υπάρχει αμφισβήτηση όσον αφορά τις εφαρμοστέες διατάξεις στην συγκεκριμένη περίπτωση, καθώς, όπως αναφέρεται στο με αριθμό πρωτ. 126954/22-06-2021 έγγραφό της προς το Υπουργείο Υγείας : *« για την ίδρυση ιδιωτικής κλινικής αναφορικά με την απαιτούμενη απόσταση από την κτηνοτροφική εγκατάσταση φαίνεται να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις τόσο του ν. 4600/2019, όσο και του ν. 4056/2012, οι*

οποίες έρχονται σε αντίθεση μεταξύ τους, καθώς ο ν. 4600/2019 θέτει το ειδικότερο πλαίσιο για την ίδρυση και λειτουργία των ιδιωτικών κλινικών, ενώ ο ν. 4056/2012 εξειδικεύει τον υπολογισμό της απαιτούμενης απόστασης με βάση τον αριθμό των ισοδύναμων ζώων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.».

5. - Κατόπιν των προαναφερθέντων, η ερωτώσα Υπηρεσία, αναφερόμενη με το με αριθμό πρωτ. Α3β/Γ. Π. οικ. 57483/20-09-2021 έγγραφό της στις διατάξεις των άρθρων 41 και 43 του ν. 4600/2019 (Α' 43) και 5 και 20 του ν. 4056/2012 (Α' 52) και στις διατάξεις των αντίστοιχων Παραρτημάτων των νόμων αυτών, έθεσε, επακριβώς, το ερώτημα σχετικά με το ποιος από τους προαναφερθέντες κρίσιμους νόμους εφαρμόζεται για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης ιδιωτικών κλινικών ως προς τη γεινιάσή τους με κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις.

Νομοθετικό πλαίσιο

6. - Στη διάταξη του άρθρου 21 παρ.3 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «3. Το Κράτος μεριμνά για την υγεία των πολιτών και παίρνει ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας, του γήρατος, της αναπηρίας και για την περίθαλψη των απόρων.».

7. - Στο άρθρο 2 του Αστικού Κώδικα ορίζεται ότι: «Ο νόμος ορίζει για το μέλλον, δεν έχει αναδρομική δύναμη και διατηρεί την ισχύ του, εφόσον άλλος κανόνας δεν τον έχει καταργήσει ρητά ή σιωπηρά.».

8. - Στις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.4056/2012 «Ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και άλλες διατάξεις» (Β' 52), όπως διαμορφώθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν.4859/2021 (Α' 228), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής :

Άρθρο 5 - Θέσεις, ελάχιστη έκταση, ελάχιστες αποστάσεις κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και τρόπος μέτρησης αυτών

«1. Οι κάθε είδους κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις ιδρύονται και λειτουργούν πέρα από κατοικημένες περιοχές (πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά, οικισμούς), καθώς επίσης και από λουτροπόλεις, παραδοσιακούς οικισμούς, εθνικούς και επαρχιακούς δρόμους, σιδηροδρομικές γραμμές, ποτάμια, λίμνες, αιγιαλούς, παραλίες, τη ζώνη Α` κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων ή χαρακτηρισμένους τουριστικούς χώρους, νοσοκομεία, ευαγή ιδρύματα, εκπαιδευτήρια, καθώς και από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, στρατόπεδα, εργοστάσια, βιοτεχνίες,

κατασκηνωτικούς χώρους, μοναστήρια με αυξημένη επισκεψιμότητα και άλλους αντίστοιχους χώρους, τηρουμένων και των απαγορεύσεων που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 47Α του ν. 998/1979 (Α` 289).

2. ...

3. Οι ελάχιστες αποστάσεις, μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας, αναφέρονται στους πίνακες 1 και 2 του Παραρτήματος του άρθρου 20 και έχουν αμφίδρομη ισχύ, με την έννοια ότι εφαρμόζονται κατά τον ίδιο τρόπο στις περιπτώσεις που στην περιοχή, όπου ήδη λειτουργεί νόμιμα κτηνοτροφική εγκατάσταση, πρόκειται να γίνει ανάληψη νέου έργου ή δραστηριότητας.

Αν μετά την εγκατάσταση οποιασδήποτε κατηγορίας, κτηνοτροφικής μονάδας εκδοθούν οικοδομικές άδειες για κατοικίες, ξενοδοχεία, σχολεία, στρατόπεδα ή άλλη δραστηριότητα που αναφέρεται στην παρ. 1, η κτηνοτροφική εκμετάλλευση δεν επηρεάζεται από τις νεότερες δραστηριότητες.

Αν η εγκατάσταση των λοιπών δραστηριοτήτων χωρεί βάσει χωροταξικού ή πολεοδομικού σχεδίου, το οποίο δεν περιέχει μεταβατικές ρυθμίσεις, υφίσταται στην περίπτωση αυτή υποχρέωση μετεγκατάστασης της κτηνοτροφικής εγκατάστασης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, η οποία πραγματοποιείται υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης και πλήρους αποζημίωσης του ιδιοκτήτη της κτηνοτροφικής εγκατάστασης από τον φορέα, υπέρ του οποίου επιβάλλεται η μετεγκατάσταση. Οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία της μετεγκατάστασης, καθώς και το ύψος της αποζημίωσης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής σταυλισμού και της Αρμόδιας Αδειοδοτούσας Αρχής (AAA). Κατά της απόφασης αυτής ο θιγόμενος μπορεί να προσφύγει στο αρμόδιο Διοικητικό Πρωτοδικείο για το δικαστικό προσδιορισμό πλήρους αποζημίωσής του. ...

4. α) Για τη μέτρηση των ανωτέρω ελάχιστων αποστάσεων ως πλησιέστερο σημείο του ορίου του λειτουργικού χώρου της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ορίζεται το πλησιέστερο σημείο των κτηριακών εγκαταστάσεων αυτού, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων.

Η μέτρηση των ανωτέρω ελάχιστων αποστάσεων γίνεται με βάση τους πίνακες κατάταξης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, ανάλογα με τη δυναμικότητά

τους, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4014/2011 και την προβλεπόμενη στην παρ. 4 αυτού υπουργική απόφαση.

β) Η μέτρηση των ανωτέρω ελάχιστων αποστάσεων γίνεται από το πλησιέστερο σημείο του ορίου του λειτουργικού χώρου της κτηνοτροφικής εγκατάστασης μέχρι :

αα) ...

εε) Την πλησιέστερη κτηριακή ή άλλου είδους εγκατάσταση εκπαιδευτηρίων, νοσοκομείων, ευαγών ιδρυμάτων, τουριστικών χώρων, ξενοδοχείων, τουριστικών καταλυμάτων, κατασκηνωτικών χώρων, στρατοπέδων, βιομηχανιών και βιοτεχνιών.

5. Οι ελάχιστες αποστάσεις που αναφέρονται στους πίνακες του Παραρτήματος του άρθρου 20 του παρόντος πρέπει να τηρούνται και στις περιπτώσεις που πρόκειται να δημιουργηθούν εγκαταστάσεις, χώροι ή δραστηριότητες που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και χρήζουν προστασίας. Ενδεικτικά αναφέρονται εκείνες που σχετίζονται με την άμυνα της Χώρας, τη δημόσια ασφάλεια και την υγεία. Στην περίπτωση που επιβάλλεται οι αποστάσεις να είναι μεγαλύτερες, τότε απαιτείται μετεγκατάσταση της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, η οποία πραγματοποιείται υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης και πλήρους αποζημίωσης του ιδιοκτήτη της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, από τον φορέα, υπέρ του οποίου επιβάλλεται η μετεγκατάσταση. Οι όροι, η διαδικασία της μετεγκατάστασης, το ύψος της αποζημίωσης και ο ορισμός νέων αποστάσεων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής σταυλισμού και της AAA. Κατά της απόφασης αυτής ο θιγόμενος μπορεί να προσφύγει στο αρμόδιο Διοικητικό Πρωτοδικείο για το δικαστικό προσδιορισμό πλήρους αποζημίωσής του.

6. ...

7. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της AAA, που εκδίδεται μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού, επιτρέπεται να μειωθούν μέχρι και είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), οι αποστάσεις που αναφέρονται στους πίνακες του Παραρτήματος του άρθρου 20.

Η διαδικασία κινείται με την υποβολή σχετικής αίτησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Έννομο συμφέρον έχει

ο φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή των εγκαταστάσεων της υποπερ. εε) της περ. β) της παρ. 4.

Στην περίπτωση υποβολής αίτησης από φορέα εγκατάστασης της υποπερ. εε) της περ. β) της παρ. 4, η ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της ΑΑΑ εκδίδεται μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού, καθώς και κατά περίπτωση της αδειοδοτούσας αρχής κάθε εγκατάστασης της ως άνω υποπερίπτωσης ή του αρμόδιου καθ' ύλην Υπουργείου.

Κριτήρια για την έκδοση της παραπάνω απόφασης είναι η προστασία της δημόσιας υγείας, οι ειδικές γεωγραφικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν γύρω από τη συγκεκριμένη μονάδα, καθώς και η κύρια απασχόληση των κατοίκων της περιοχής.

8. α) Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της ΑΑΑ, που εκδίδεται μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού, επιτρέπεται να μειωθούν μέχρι και πενήντα τοις εκατό (50%) οι αποστάσεις που αναφέρονται στους πίνακες του Παραρτήματος του άρθρου 20, όταν ανάμεσα στους χώρους ή δραστηριότητες που χρήζουν προστασίας και στις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις μεσολαβούν λόφοι, χαράδρες, κοιλάδες ή άλλες σοβαρές μεταβολές του ανάγλυφου του εδάφους.

β) Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της ΑΑΑ, που εκδίδεται μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού, επιτρέπεται να μειωθούν μέχρι και πενήντα τοις εκατό (50%) οι αποστάσεις που αναφέρονται στους πίνακες του Παραρτήματος του άρθρου 20, για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που βρίσκονται σε απόσταση έως και δέκα (10) χιλιόμετρα από τα σύνορα της ηπειρωτικής χώρας.

9. Εκτός των αποστάσεων του Παραρτήματος του άρθρου 20 του παρόντος, είναι δυνατόν, με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από την ψήφιση του παρόντος, να εφαρμοστεί και ένα σύστημα μέτρησης συγκεκριμένων ρύπων, ώστε να αξιολογείται ο βαθμός επιβάρυνσης του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος από τη λειτουργία της κτηνοτροφικής μονάδας και να τροποποιούνται αναλόγως οι προαναφερθείσες αποστάσεις του άρθρου 20 του παρόντος.

9. – Εξάλλου, στον πίνακα 2 του Παραρτήματος του άρθρου 20 «Ελάχιστες αποστάσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων (πλην των οικόσιτων ζώων) από τα όρια οικισμών, πόλεων, δρόμων, εκπαιδευτηρίων, νοσοκομείων κ.λπ. σε μέτρα» ορίζεται ότι η ελάχιστη επιτρεπόμενη απόσταση κτηνοτροφικών

εγκαταστάσεων από νοσοκομεία, κυμαίνεται ανάλογα με τον αριθμό των ισοδυνάμων ζώων από 300 έως 1000 μέτρα.

10. - Στις διατάξεις του άρθρου 23 του ως άνω νόμου ορίζεται, επίσης, ότι : *«Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις».*

11. - Ειδικότερα, σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεσή του, ο εν λόγω νόμος, μεταξύ άλλων, στοχεύει:

«1. Στη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την ενίσχυση της ελληνικής κτηνοτροφίας, προκειμένου αυτή να αναπτυχθεί και να συμβάλλει στην ενίσχυση, αφ' ενός μεν της πρωτογενούς παραγωγής της χώρας με τη θέσπιση κινήτρων για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, αφ' ετέρου δε της συνδεδεμένης με αυτήν μεταποίησης των προϊόντων της ζωικής παραγωγής.

2. Στην απλοποίηση των διαδικασιών και στη μείωση των απαιτούμενων διοικητικών ενεργειών με την εξάλειψη των διοικητικών φραγμών και της γραφειοκρατικής επιβάρυνσης και τελικά του χρόνου που απαιτείται για την ίδρυση και λειτουργία των κτηνοτροφικών μονάδων με τη θεσμοθέτηση απλών, γρήγορων, φτηνών και διαφανών διαδικασιών.

3. Στην ενοποίηση, επικαιροποίηση και απλούστευση της ισχύουσας πολυνομίας και του δαιδαλώδους νομικού πλαισίου που ισχύει για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που παρεμποδίζει την επιχειρηματικότητα, την ανταγωνιστικότητα και τον υγιή ανταγωνισμό, έτσι ώστε να εξαλειφθεί η συστηματική αβεβαιότητα της επένδυσης με τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος φιλικού για την επιχειρηματικότητα και υγιούς για τον ανταγωνισμό, με στόχο την προστασία του αγροτικού εισοδήματος και της ζωικής παραγωγής και το αντίστοιχο κεφάλαιο των αγροτικών εκμεταλλεύσεων της χώρας, προκειμένου οι μονάδες ζωικής παραγωγής να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητά τους στο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον.

4. Στη τακτοποίηση των υπάρχουσών πραγματικών καταστάσεων των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων με μια διαδικασία με μηδενικό κόστος για τους κτηνοτρόφους.»

12. – Στις διατάξεις των άρθρων 1, 9, 41 και 43 του ν.4600/2019 *«Εκσυγχρονισμός Πλαισίου Ιδιωτικών Κλινικών, Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας*

Υγείας, Ινστιτούτο Νεοπλασιών, θέματα ιατρών κ.λπ.» (Α' 43), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής :

Άρθρο 1 - Ορισμός κλινικής

«1. Ιδιωτική κλινική είναι η υγειονομική μονάδα στην οποία παρέχονται υπηρεσίες υγείας και νοσηλείας ασθενών, σύμφωνα με τις παραδεδεγμένες σύγχρονες αντιλήψεις και μεθόδους της ιατρικής επιστήμης.»

Άρθρο 9 – Απαιτούμενες μελέτες

«Για τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης απαιτείται: α) η προέγκριση και έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου με ή χωρίς κτίσμα που δίνεται σύμφωνα με το άρθρο 41 και 43 και β) μετά την έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου η υποβολή των παρακάτω μελετών που προβλέπονται και στο άρθρο 42: ... »

Άρθρο 41 - Καταλληλότητα οικοπέδου

«1. Πριν από την υποβολή των μελετών που αναφέρονται στο επόμενο άρθρο, για την ίδρυση Ιδιωτικής Κλινικής, απαιτείται προέγκριση και οριστική έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου με ή χωρίς κτίσμα, που δίδεται σύμφωνα με το παρόν, αφού υποβληθούν :

A) Για την προέγκριση καταλληλότητας : ...

B) Για την οριστική έγκριση καταλληλότητας: ... »

Άρθρο 43 – Διαδικασία προέγκρισης και οριστικής έγκρισης καταλληλότητας οικοπέδου

«1. Η διαδικασία προέγκρισης και οριστικής έγκρισης της καταλληλότητας του οικοπέδου, σύμφωνα με το άρθρο 41, καθώς και της θεώρησης των μελετών για την ίδρυση, τη λειτουργία και την επέκταση Ιδιωτικών Κλινικών, σύμφωνα με το άρθρο 42, είναι η εξής : ... »

13. – Για τη χορήγηση προέγκρισης καταλληλότητας οικοπέδου από την οικεία Περιφέρεια πρέπει να τηρούνται οι προδιαγραφές που ορίζονται στο Παράρτημα Α του ν.4600/2019.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.Α1.1.1. του Παραρτήματος Α :
«Οι χρήσεις του άμεσου και ευρύτερου περιβάλλοντος του οικοπέδου για την ίδρυση κλινικών, καθώς και το είδος της γεινίασης περιγράφεται στους ακόλουθους πίνακες 1 και 2 για τα οικόπεδα που ευρίσκονται σε εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως και οικισμών περιοχές.»

Σύμφωνα, δε, με τον Πίνακα 2 του Παραρτήματος Β, η ελάχιστη επιτρεπόμενη απόσταση κλινικής σε οικόπεδα εκτός σχεδίου πόλεως και οικισμών περιοχές από εγκαταστάσεις πτηνοτροφικές ή κτηνοτροφικές είναι τα 3.000 μέτρα.

14. – Στις διατάξεις του άρθρου 178 του ως άνω νόμου ορίζεται, επίσης, ότι :
«*Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις*».

15. - Στην Αιτιολογική Έκθεση επί του Α΄ Μέρους, υπό τον τίτλο «*Εκσυγχρονισμός και αναμόρφωση θεσμικού πλαισίου ιδιωτικών κλινικών*» (άρθρα 1 – 47) του παραπάνω ν.4600/2019, αναφέρονται τα εξής :

«*Το θεσμικό πλαίσιο της λειτουργίας των ιδιωτικών κλινικών, διέπεται έως σήμερα από πολλά νομοθετήματα, τα οποία και δημιούργησαν πολλά και διαφορετικά πλαίσια ρυθμιστικής παρέμβασης ανάλογα με τον χρόνο ίδρυσης και λειτουργίας κάθε ιδιωτικής κλινικής. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται το π.δ. 517/1991 (Α΄202) και το π.δ. 247/1991 (Α΄93), τα οποία και ρυθμίζουν το πλαίσιο της αδειοδότησης και λειτουργίας όλων των νέων κλινικών που ιδρύθηκαν έως σήμερα μετά την έναρξη ισχύος τους, θέτοντας αυστηρότερες προδιαγραφές. Επίσης, σε αυτά περιλαμβάνεται και το π.δ. 235/2000 (Α΄199), που έθεσε χαμηλότερες απαιτήσεις για τις ιδιωτικές κλινικές που ήδη λειτουργούσαν και οι οποίες ήταν αδύνατον να προσαρμοστούν.*

Συνεπώς, το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αποτελεί μία ολοκληρωμένη παρέμβαση στο πλαίσιο των ιδιωτικών κλινικών, με βάση τις κάτωθι ειδικότερες κατευθύνσεις :

Α) Την ενοποίηση σε ένα συνολικό νομοθέτημα όλων των διατάξεων που βρίσκονται διάσπαρτες, ρυθμίζοντας το ίδιο αντικείμενο. Σε αυτή την βάση, το προτεινόμενο σχέδιο αποτελεί μία προσπάθεια νομοθετικού εξορθολογισμού, κωδικοποιώντας σε ένα ενιαίο κείμενο όλες τις επιμέρους ειδικές ή γενικές ρυθμίσεις.

Β) Τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου λειτουργίας των κλινικών, που συνίσταται στην αναθεώρηση των παλαιών και ήδη παρωχημένων ρυθμίσεων που αφορούν, τόσο στους γενικούς όρους και προϋποθέσεις, όσο και στις τεχνικές προδιαγραφές (προσωπικό, μετρικά στοιχεία, ιατρικός εξοπλισμός, νοσηλευτικές μονάδες και τμήματα κ.α.).

Γ) Την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών και την αναθεώρηση των τεχνικών προδιαγραφών, με πλήρη διασφάλιση της παροχής υψηλών

υπηρεσιών υγείας. Προς τούτο, ελήφθη συγκεκριμένη μέριμνα ως προς την ποινική κατάσταση των ιδιοκτητών και των υπευθύνων λειτουργίας των κλινικών.

Δ) Την υπαγωγή όλων των κλινικών σε κοινούς κανόνες, όπου ήταν απαραίτητο, με σεβασμό προς τις μονάδες, στις οποίες χορηγήθηκε νομίμως άδεια με βάση το προϋφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, αλλά και παράλληλα την δυνατότητα να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον το επιθυμούν. Υπό την ανωτέρω έννοια, το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί ένα σημαντικό θεσμικό βήμα στον εξορθολογισμό του διοικητικού και επιχειρηματικού μοντέλου λειτουργίας των ιδιωτικών κλινικών, σταθμίζοντας μεταξύ της δημόσιας υγείας, με τη διασφάλιση της πρόσβασης όλων των ασθενών σε υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας και της απαραίτητης ευελιξίας για την ενίσχυση των επενδύσεων.»

16. - Κατά τη συζήτηση ενώπιον του Τμήματος, ο Πρόεδρος έθεσε, κατ' αρχάς, ως προκριματικό το ζήτημα του παραδεκτού της υποβολής του ερωτήματος σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 2 εδ. α' του Οργανισμού ΝΣΚ (ν. 4831/2021 Α' 170), σύμφωνα με το οποίο : «Τα ερωτήματα πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και σαφή προσδιορισμό των προβληματισμών της Υπηρεσίας, για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το ΝΣΚ, προκειμένου η Διοίκηση να τις εφαρμόσει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της». Ειδικότερα εξέφρασε τη γνώμη, με την οποία συντάχθηκε ο Νομικός Σύμβουλος του Κράτους Αντώνης Παπαγεωργίου, ότι κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης η ύπαρξη πραγματικής ανάγκης νόμιμου χειρισμού υπόθεσης που εμπίπτει στον κύκλο των αρμοδιοτήτων της ερωτώσας Διοίκησης και η συνακόλουθη λυσιτέλεια της γνωμοδότησης του ΝΣΚ αποτελούν όρο του παραδεκτού του ερωτήματος. Όταν επομένως, ως εν προκειμένω, η υπόθεση έχει αχθεί και συζητηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου, προς την εκδοθησομένη απόφαση του οποίου η Διοίκηση είναι υποχρεωμένη από το Σύνταγμα και το νόμο να συμμορφωθεί, το ερώτημα δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 παρ. 2 εδ. α' του Οργανισμού ΝΣΚ και το ΝΣΚ πρέπει να απέχει από την έκδοση γνωμοδότησης. Κατά την ειδικότερη, δε, γνώμη του Νομικού Συμβούλου Αντώνη Παπαγεωργίου, τίθεται επί πλέον ζήτημα μη παραδεκτής υποβολής του ερωτήματος, δεδομένου ότι αυτό αφορά

θέμα που εμπίπτει και στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και, σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 44750/22.03.2011 εγκύκλιο του Προέδρου ΝΣΚ, θα έπρεπε να έχει υποβληθεί, αφού, προηγουμένως, είχαν ζητηθεί και ληφθεί οι απόψεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (παρ. 1, περ. γ' της ως άνω εγκυκλίου).

Επί του προκριματικού ζητήματος, το Τμήμα αποφάσισε κατά πλειοψηφία – μειοψηφούντων του Προέδρου και του Νομικού Συμβούλου, Αντώνη Παπαγεωργίου – ότι το ερώτημα συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 παρ. 2 του Οργανισμού ΝΣΚ και υποβλήθηκε παραδεκτώς. Επομένως, το Τμήμα πρέπει να προχωρήσει στην επί της ουσίας συζήτηση του θέματος και στην έκδοση σχετικής γνωμοδότησης.

Κατόπιν αυτού το Τμήμα γνωμοδότησε ομόφωνα ως εξής :

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει του όλου νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν από τις ερωτώσες Υπηρεσίες, συνάγονται τα ακόλουθα:

17. - Αφετηρία σε κάθε ερμηνευτική εργασία αποτελεί η γραμματική ερμηνεία, η οποία αναφέρεται στην αναζήτηση του νοήματος του κανόνα δικαίου το οποίο εμπεριέχουν, κατ' αρχάς, οι λέξεις που επιλέχθηκαν στον κρίσιμο κανόνα δικαίου. Επιπλέον, αν διαπιστωθεί ο σκοπός που επεδίωκε ο ιστορικός νομοθέτης, τότε μπορεί να αποκαλυφθεί το νόημα του κανόνα δικαίου που εξυπηρετεί καλύτερα αυτόν τον σκοπό (τελολογική ερμηνεία). Ως σκοπός (ratio) του ιστορικού νομοθέτη εννοείται η βούληση, δηλαδή, η ρυθμιστική πρόθεση και οι αξιολογικές αποφάσεις των προσώπων τα οποία συνέταξαν τον ερμηνευόμενο κανόνα δικαίου (Απόστολος Σ. Γεωργιάδης Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου σελ. 59). Ακόμα, σύμφωνα με τη συστηματική ερμηνεία των κανόνων δικαίου αναζητείται το νόημα του κανόνα δικαίου, το οποίο είναι δυνατόν να αποκαλυφθεί και με έρευνα της θέσης και λειτουργίας του μέσα σε όλο το σύστημα δικαίου, στο οποίο ο κανόνας ανήκει. Συνεπώς, δυνατόν να επιλεγεί η ερμηνευτική εκδοχή που επιτυγχάνει την αρμονική ένταξη του

ερμηνευόμενου κανόνα στο σύστημα (Απόστολος Σ. Γεωργιάδης, οπ. π, σελ. 58).

18. – Σύμφωνα με τις γενικές αρχές της μεθοδολογίας του δικαίου, ο νεότερος κανόνας δικαίου υπερισχύει του προγενέστερου (*lex posterior derogat legi priori*). Περαιτέρω, ο ειδικός κανόνας δικαίου υπερισχύει του γενικού (*lex specialis derogat legi generali*). Κατά την αληθή έννοια των ανωτέρω αρχών, όπως αυτές προκύπτουν και από το γράμμα και το πνεύμα του άρθρου 2 του Αστικού Κώδικα, οι νεότεροι και ειδικοί κανόνες αποκλείουν την εφαρμογή των παλαιότερων και γενικών και υπερισχύουν των τελευταίων, όταν ρυθμίζουν το ίδιο γενικά θέμα κατά τρόπο αντίθετο και σε κάθε περίπτωση διαφορετικό και ασυμβίβαστο προς τη ρύθμιση των παλαιότερων κανόνων (ΑΠ 1488/2019, ΑΠ 227, 228, 229, 230/2018). Επομένως, αυτονόητες προϋποθέσεις του ανωτέρω αξιώματος είναι ότι το ρυθμιστικό πεδίο του νεότερου κανόνα δικαίου συμπίπτει, μερικά ή ολικά, με εκείνο του προγενέστερου και ότι το περιεχόμενο της ρύθμισης που περιέχεται σε αυτόν διαφέρει από εκείνο του προηγούμενου (ΝΣΚ 143/2021, ΝΣΚ ΟΛ 138/2021 όπου πρπμ εις ΝΣΚ 89/2021, ΝΣΚ 73/2021, ΝΣΚ 126/2020 κ.λπ.).

19. - Το νομικό «αξίωμα» ότι ο μεταγενέστερος νόμος καταργεί τον προηγούμενο έχει τη λογική βάση ότι αφού ο νομοθέτης ρυθμίζει σήμερα τις ίδιες σχέσεις κατά τρόπο διαφορετικό από εκείνον κατά τον οποίο τις είχε ρυθμίσει παλαιότερα, επόμενο είναι στο εξής να ισχύει η νεότερη έκφραση της βούλησής του, που άλλαξε την προηγούμενη, ακόμα και όταν τούτο δεν ορίζεται κατά τρόπο ρητό και πανηγυρικό στον νεότερο νόμο (Βελισσάριος Καρακώστας, «*Δύναμη και σχέση προγενέστερου και μεταγενέστερου, γενικού και ειδικού νόμου*», Σχόλιο στην ΔΕΑ1808/2000, Περιοδικό Δίκη, Νοέμβριος 2001). Τούτο, δε, ισχύει πολύ περισσότερο όταν η νεότερη ρύθμιση είναι και ειδικότερη της παλαιότερης, διότι στην περίπτωση αυτή συντρέχουν δύο επιμέρους νομικά σημαντικοί λόγοι, για τους οποίους επιβάλλεται να υπερισχύσει η νεότερη διάταξη έναντι της παλαιότερης (ΝΣΚ 143/2021, ΝΣΚ ΟΛ 138/2021 ό.π.).

20. - Περαιτέρω το δικαίωμα στην υγεία αναγνωρίζεται στο Σύνταγμα (άρθρο 21 παρ.3), τόσο ως ατομικό, όσο και, ως κοινωνικό δικαίωμα. Ως κοινωνικό, το δικαίωμα στην υγεία συνίσταται στην υποχρέωση του Κράτους προς παροχή στους πολίτες υπηρεσιών υγείας υψηλού επιπέδου και, γενικώς, στην

υποχρέωσή του προς λήψη των εκάστοτε αναγκαίων θετικών μέτρων που αποβλέπουν στην προστασία της υγείας (Σ.τ.Ε. 1684/2022 Ολομ., 2362/2019, 1847/2016 Ολομ. σκ. 8, 1187/2009 Ολομ. σκ. 5, 400/1986 Ολομ., Π.Ε. 229/2008 Ολομ.), έτσι ώστε να διασφαλίζεται η δημόσια υγεία, υπό την έννοια της πρόληψης των νοσημάτων και της προαγωγής της υγείας των πολιτών, στους οποίους εξ άλλου παρέχεται δικαίωμα να απαιτήσουν από το Κράτος την πραγμάτωση της αντίστοιχης υποχρεώσεώς του (Σ.τ.Ε. 622/2021, 943/2020 Ολομ., 400/1986 Ολομ.).

21. - Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τις προαναφερθείσες, κρίσιμες για το υπό εξέταση ερώτημα, νομοθετικές διατάξεις, με το ΦΕΚ Β΄ 52/12.03.2012 τέθηκε σε ισχύ ο ν. 4056/2012 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο οποίος περιλαμβάνει ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις.

22. - Με το άρθρο 5 του συγκεκριμένου νόμου ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις θέσεις στις οποίες μπορούν να ιδρυθούν και να λειτουργήσουν οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, την ελάχιστη απαιτούμενη έκταση γηπέδου για την εγκατάστασή τους, τις ελάχιστες αποστάσεις που απαιτούνται μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας και τον τρόπο μέτρησης των αποστάσεων αυτών.

Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, ιδρύονται και λειτουργούν πέρα από τις κατοικημένες περιοχές, καθώς, επίσης και, πέρα από-νοσοκομεία και άλλους αντίστοιχους χώρους.

Στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι οι ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας, οι οποίες αναφέρονται στους πίνακες 1 και 2 του παραρτήματος του άρθρου 20 έχουν αμφίδρομη ισχύ, με την έννοια ότι σε περίπτωση που μετά την εγκατάσταση κτηνοτροφικής μονάδας πρόκειται να ανεγερθούν κατοικίες, ξενοδοχεία, σχολεία, στρατόπεδα ή άλλες δραστηριότητες, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι ελάχιστες αποστάσεις λαμβάνονται υπόψη για την έκδοση των οικοδομικών αδειών των νέων αυτών δραστηριοτήτων χωρίς επιπτώσεις για την ήδη υφιστάμενη κτηνοτροφική μονάδα.

Επίσης, λαμβάνεται μέριμνα ώστε αν η εγκατάσταση των λοιπών δραστηριοτήτων χωρεί βάσει χωροταξικού ή πολεοδομικού σχεδίου, το οποίο δεν περιέχει μεταβατικές ρυθμίσεις, να υφίσταται στην περίπτωση αυτή

υποχρέωση μετεγκατάστασης της κτηνοτροφικής εγκατάστασης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, η οποία πραγματοποιείται υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης και πλήρους αποζημίωσης του ιδιοκτήτη της κτηνοτροφικής εγκατάστασης από τον φορέα, υπέρ του οποίου επιβάλλεται η μετεγκατάσταση, με όρους και προϋποθέσεις, διαδικασία και ύψος αποζημίωσης που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής σταυλισμού και της AAA.

Στην παράγραφο 4 καθορίζονται τα ακριβή σημεία μέτρησης των ελάχιστων αποστάσεων που πρέπει να τηρούνται μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας και ορίζεται ότι για τη μέτρηση των ελάχιστων αποστάσεων, ως πλησιέστερο σημείο του ορίου του λειτουργικού χώρου της κτηνοτροφικής εγκατάστασης είναι το πλησιέστερο σημείο των κτηριακών εγκαταστάσεων αυτής, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων.

Στην παράγραφο 5 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την αποζημίωση ιδιοκτήτη κτηνοτροφικής εγκατάστασης στην περίπτωση που για λόγους δημοσίου συμφέροντος, στους οποίους περιλαμβάνεται και η δημιουργία εγκαταστάσεων, χώρων ή δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία, απαιτείται η μετεγκατάσταση της μονάδας του και ορίζεται ότι η συνδρομή των προϋποθέσεων μετεγκατάστασης, καθώς και το ύψος της αποζημίωσης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής σταυλισμού και της AAA.

Εξάλλου, στον πίνακα 2 του Παραρτήματος του άρθρου 20 «*Ελάχιστες αποστάσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων (πλην των οικόσιτων ζώων) από τα όρια οικισμών, πόλεων, δρόμων, εκπαιδευτηρίων, νοσοκομείων κ.λπ. σε μέτρα*» ορίζεται ότι η ελάχιστη επιτρεπόμενη απόσταση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και τα νοσοκομεία (ήτοι και οι ιδιωτικές κλινικές υγείας, εφόσον εξυπηρετούν τον ίδιο σκοπό, την παροχή υπηρεσιών υγείας), κυμαίνεται ανάλογα με τον αριθμό των ισοδυνάμων ζώων από 300 έως 1000 μέτρα.

23. - Ακολούθως, όπως προκύπτει από τις προαναφερθείσες, κρίσιμες για το υπό εξέταση ερώτημα, νομοθετικές διατάξεις, με το ΦΕΚ Α΄ 43/09.03.2019 τέθηκε σε ισχύ ο ν. 4600/2019 του Υπουργείου Υγείας, ο οποίος, μεταξύ άλλων, στις διατάξεις των άρθρων 1 - 47, περιλαμβάνει ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό και την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου των ιδιωτικών κλινικών.

24. - Ειδικότερα, από το περιεχόμενο των προαναφερθεισών διατάξεων του ν.4600/2019 προκύπτει, σαφώς, ότι ο νομοθέτης θέλησε να προβεί σε μία ολοκληρωμένη παρέμβαση στο πλαίσιο των ιδιωτικών κλινικών με κύριους στόχους, την ενοποίηση σε ένα συνολικό νομοθέτημα όλων των διατάξεων που βρίσκονταν διάσπαρτες, ρυθμίζοντας το ίδιο αντικείμενο και τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου λειτουργίας των κλινικών, με την αναθεώρηση των παλαιών και ήδη παρωχημένων ρυθμίσεων που αφορούν, τόσο στους γενικούς όρους και προϋποθέσεις, όσο και στις τεχνικές προδιαγραφές (προσωπικό, μετρικά στοιχεία, ιατρικός εξοπλισμός, νοσηλευτικές μονάδες και τμήματα κ.α.).

Όπως αποτυπώνεται, δε, στο κείμενο της Αιτιολογικής Έκθεσης επί του Α΄ Μέρους (άρθρα 1 – 47) του εν λόγω νόμου, το νομοθετικό αυτό κείμενο αποτελεί ένα σημαντικό θεσμικό βήμα στον εξορθολογισμό του διοικητικού και επιχειρηματικού μοντέλου λειτουργίας των ιδιωτικών κλινικών, σταθμίζοντας μεταξύ της δημόσιας υγείας, με τη διασφάλιση της πρόσβασης όλων των ασθενών σε υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας και της απαραίτητης ευελιξίας για την ενίσχυση των επενδύσεων.

25. – Πρόκειται για ένα νομοθετικό κείμενο, το οποίο στα επιμέρους κεφάλαιά του προσδιορίζει με σαφήνεια και με λεπτομέρειες τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών κλινικών.

Στο άρθρο 1 δίνεται ο ορισμός της ιδιωτικής κλινικής και στα επόμενα άρθρα καθορίζονται οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και οι περιορισμοί για την χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικής κλινικής.

Ειδικότερα, όπως αναφέρεται και ανωτέρω, μεταξύ των λοιπών προϋποθέσεων, απαιτείται προέγκριση και οριστική έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου με ή χωρίς κτίσμα, που δίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 41 – 43 του εν λόγω νόμου. Οι προδιαγραφές καταλληλότητας του οικοπέδου ορίζονται στο Παράρτημα Α του ν.4600/2019.

Συγκεκριμένα, λαμβάνοντας υπόψη το Παράρτημα Α1, καθώς, επίσης, και τον Πίνακα του νομοθετήματος, προκύπτει ότι για ιδιωτικές κλινικές, οι οποίες βρίσκονται σε οικοπέδα εκτός σχεδίου πόλεων και οικισμών (όπως στην προκειμένη περίπτωση), η ελάχιστη επιτρεπόμενη απόσταση μεταξύ της ιδιωτικής κλινικής και ορισμένης πτηνοτροφικής ή κτηνοτροφικής μονάδας, ορίζεται στα 3.000 μέτρα.

Συνάγεται, επομένως, ότι ο νομοθέτης, στα πλαίσια της επιταγής του άρθρου 21 παρ. 3 του Συντάγματος, έκρινε ως απαραίτητη, για λόγους δημοσίου συμφέροντος και, ειδικότερα, διαφύλαξης της δημόσιας υγείας, την απαγόρευση γεινίασης της ιδιωτικής κλινικής με τις εγκαταστάσεις πτηνοτροφίας και κτηνοτροφίας, σε απόσταση μικρότερη των 3.000 μέτρων, θέτοντας, μάλιστα, την τήρηση της ως άνω απόστασης ως όρο για την προέγκριση και την οριστική έγκριση καταλληλότητας του οικοπέδου για την ανέγερση της ιδιωτικής κλινικής.

26. - Οι διατάξεις του ν.4600/2019 θεσπίζουν απολύτως ειδικές ρυθμίσεις αναφορικά με τις αυστηρές προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν, προκειμένου να εγκριθεί η λειτουργία μιας ιδιωτικής κλινικής και να δοθεί άδεια λειτουργίας αυτής. Συνεπώς, ενόψει των συγκεκριμένων ειδικών ρυθμίσεων του νόμου, δεν είναι δυνατή η εγκατάσταση και λειτουργία ιδιωτικής κλινικής σε απόσταση μικρότερη των 3.000 μέτρων από κτηνοτροφική ή πτηνοτροφική μονάδα, καθώς κάτι τέτοιο αντίκειται στις τυπικές προϋποθέσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας της ιδιωτικής κλινικής, με αποτέλεσμα την αδυναμία έγκρισης καταλληλότητας του οικοπέδου λόγω των περιορισμών γεινίασης.

27. – Από το σύνολο των προαναφερθέντων, προκύπτει, ότι, οι διατάξεις του ν.4600/2019 συνιστούν μια ενότητα μεταγενέστερων και ειδικότερων ρυθμίσεων σε σχέση με τις ρυθμίσεις του ν. 4056/2012, αναφορικά με το ζήτημα της απόστασης μεταξύ των ιδιωτικών κλινικών και των κτηνοτροφικών μονάδων. Η αλληλουχία των διατάξεων αναφορικά με το ως άνω αντικείμενο υποδηλώνει την διαρκή μέριμνα και προσπάθεια του νομοθέτη να προστατεύσει τη δημόσια υγεία.

28. - Συμπερασματικά, η ερμηνευτική σύγκρουση των ως άνω διατάξεων και η συσχέτιση αυτών, καταδεικνύει ότι οι διατάξεις του ν.4600/2019 καθίστανται όχι , μόνον, νεότερες, ρυθμίζοντας με νέα βούληση του νομοθετικού οργάνου, το πεδίο τοπικής απόστασης μεταξύ των ιδιωτικών κλινικών και των

κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, αλλά και ειδικότερες εκείνων του ν. 4056/2012, καθώς ρυθμίζουν ειδικά και συγκεκριμένα τις προϋποθέσεις για την χορήγηση άδειας λειτουργίας σε μια ιδιωτική κλινική (όπως εν προκειμένω) και, ως τέτοιες, σύμφωνα με τις ισχύουσες θεμελιώδεις αρχές της μεθοδολογίας του δικαίου, υπερισχύουν των προγενεστέρων.

29. - Το ως άνω συμπέρασμα επιρρωνύεται και από τη μελέτη του περιεχομένου του ν.4056/2012, ο οποίος, σύμφωνα και με την Αιτιολογική Έκθεση αυτού, στοχεύει πρωτίστως στην δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την ενίσχυση της ελληνικής κτηνοτροφίας, στην ενοποίηση, επικαιροποίηση και απλούστευση της ισχύουσας πολυνομίας και του δαιδαλώδους νομικού πλαισίου που ισχύει για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και στην προώθηση μιας βιώσιμης, οικονομικά και θεσμικά, πολιτικής πρότασης για την εξυγίανση και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος αδειοδότησης και λειτουργίας των κτηνοτροφικών επιχειρήσεων.

Επιπλέον, από την παρατήρηση των Παραρτημάτων και των Πινάκων προσδιορισμού της ελάχιστης απόστασης γειννίας, συνάγεται ότι ο νόμος αυτός (ν.4056/2012) καλύπτει ένα μεγαλύτερο εύρος περιπτώσεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και τα νοσοκομεία, χωρίς, όμως, να εξειδικεύει την αναφορά του σε εκείνα, αρκούμενος, μόνον, να περιγράψει κατά γενικό και αόριστο τρόπο ορισμένους χώρους που χρήζουν προστασίας και για αυτό τίθενται και σχετικοί περιορισμοί γειννίας.

Απάντηση

30. - Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΣΤ΄ Τμήμα), γνωμοδοτεί ομόφωνα ως εξής: η ερμηνευτική σύγκρουση των εν προκειμένω κρίσιμων διατάξεων και η συσχέτιση αυτών, καταδεικνύει ότι οι διατάξεις του ν.4600/2019 καθίστανται όχι, μόνον, νεότερες, ρυθμίζοντας με νέα βούληση του νομοθετικού οργάνου, το πεδίο τοπικής απόστασης μεταξύ των ιδιωτικών κλινικών και των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, αλλά και ειδικότερες εκείνων του ν. 4056/2012, καθώς ρυθμίζουν ειδικά και συγκεκριμένα τις προϋποθέσεις για την χορήγηση

άδειας λειτουργίας σε μια ιδιωτική κλινική (όπως εν προκειμένω) και, ως τέτοιες, σύμφωνα με τις ισχύουσες θεμελιώδεις αρχές της μεθοδολογίας του δικαίου, υπερισχύουν των προγενεστέρων.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 02/ 12 /2022

Ο Πρόεδρος του ΣΤ΄ Τμήματος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Γεώργιος Κανελλόπουλος

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Δέσποινα Γάκη

Πάρεδρος ΝΣΚ